ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 18.10.2006
COM(2006) 596 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Μελέτη προγνώσεων για τον αντίκτυπο στην καθολική υπηρεσία από την πλήρη υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών το 2009

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Μελέτη προγνώσεων για τον αντίκτυπο στην καθολική υπηρεσία από την πλήρη υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών το 2009

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Ήδη από την έναρξη της ταχυδρομικής πολιτικής της ΕΕ, περισσότερα από 15 χρόνια τώρα, κύριος στόχος της ήταν να εξασφαλίσει μια διατηρήσιμη καθολική υπηρεσία υψηλής ποιότητας για όλους τους πελάτες και όλους τους πολίτες της ΕΕ σε όλη την Κοινότητα. Το πρόγραμμα ταχυδρομικής μεταρρύθμισης της ΕΕ που θεσπίστηκε από τον κοινοτικό νομοθέτη συνίσταται σε μια συνετή σταδιακή καθιέρωση του ανταγωνισμού στις ταχυδρομικές αγορές, έτσι ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα, η ποιότητα και η επιλογή των ταχυδρομικών υπηρεσιών - με απώτερο στόχο το πλήρες άνοιγμα της αγοράς. Μέσα στα 15 τελευταία χρόνια, τα εναπομένοντα μονοπώλια βαθμιαία μειώνονται και δόθηκε χρόνος στους ταχυδρομικούς φορείς να προσαρμόσουν τις δομές τους στη νέα κατάσταση. Η ταχυδρομική οδηγία ορίζει ότι το 2006 θα είναι το έτος στο οποίο η Επιτροπή πρόκειται να επιβεβαιώσει ή όχι ότι το πρόγραμμα ταχυδρομικής μεταρρύθμισης μπορεί να συνεχιστεί και ότι μπορεί να γίνει το τελευταίο βήμα προς το πλήρες άνοιγμα της αγοράς το 2009, όπως προβλέπει η οδηγία. Στο παρόν κρίσιμο σημείο η οδηγία απαιτεί ρητά[1] από την Επιτροπή να υποβάλει μια "μελέτη προγνώσεων" η οποία θα αξιολογεί εάν αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί διατηρώντας παράλληλα την καθολική υπηρεσία.

Η ανάλυση που παρουσιάζεται στην παρούσα μελέτη επικεντρώνεται σε μια μελέτη των προοπτικών και αξιολογεί τι μπορεί να συμβεί στην καθολική υπηρεσία σε ένα σενάριο πλήρους ανοίγματος της αγοράς το 2009. Το παρόν ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί χωρίς να εξετασθεί το στενά συνδεδεμένο ζήτημα του πώς θα χρηματοδοτείται η καθολική υπηρεσία όταν δεν θα υπάρχει κανένα μονοπώλιο (ή "αποκλειστικός τομέας"). Στην παρούσα μελέτη, η Επιτροπή επέλεξε επίτηδες μια πολύ προσεκτική προσέγγιση, δίνοντας έμφαση στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της παροχής καθολικής υπηρεσίας προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων της ΕΕ.

Η παρούσα έκθεση, η μελέτη προγνώσεων της Επιτροπής, βασίζεται στα πορίσματα της τομεακής μελέτης της PriceWaterhouseCoopers (PWC) για τις επιπτώσεις στην καθολική υπηρεσία από το πλήρες άνοιγμα της αγοράς[2]. Επιπλέον, βασίζεται σε ορισμένα άλλα στοιχεία, και ιδιαίτερα στα πορίσματα προηγούμενων τομεακών μελετών[3], σε εκθέσεις εμπειρογνωμόνων, σε εκτεταμένες διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερομένους, στην έρευνα

---

1 Άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 97/67/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/39/ΕΚ.

2 "The impact on universal service of the full market accomplishment of the postal internal market in 2009", PriceWaterhouseCoopers, 2006 (εφεξής PwC 2006)

3 Η Επιτροπή έχει αναθέσει 20 μελέτες από την έναρξη της ταχυδρομικής μεταρρύθμισης της ΕΕ και ύστερα: βλέπε: http://ec.europa.eu/internal_market/post/studies_en.htm

καθώς και στην εμπειρία από τον ανταγωνισμό στις ταχυδρομικές αγορές και σε άλλους τομείς.

Η παρούσα έκθεση επαναλαμβάνει τους στόχους της ταχυδρομικής μεταρρύθμισης της ΕΕ και παρουσιάζει την κατάσταση των πραγμάτων όσον αφορά την καθολική ταχυδρομική υπηρεσία στην ΕΕ, περιλαμβανομένων των μελλοντικών τάσεων της αγοράς. Αξιολογεί τις δυνητικές επιπτώσεις και ευκαιρίες που θα εμφανιστούν, όσον αφορά την καθολική υπηρεσία, μέσα από το άνοιγμα της εσωτερικής ταχυδρομικής αγοράς στον ανταγωνισμό, καθώς και τους σχετικούς στόχους της Κοινότητας στον τομέα αυτόν (απασχόληση και κοινωνικές πτυχές). Τέλος, η έκθεση αναφέρεται στα πιθανά συνοδευτικά μέτρα για το μετριασμό των δυνητικών κινδύνων, περιλαμβανομένων των εναλλακτικών μηχανισμών χρηματοδότησης της καθολικής υπηρεσίας.

2. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

Η ταχυδρομική μεταρρύθμιση της ΕΕ σχεδιάστηκε με σκοπό να βελτιωθεί η επικρατούσα στατική κατάσταση η οποία χαρακτηρίζεται από διαφορετικά επίπεδα ποιότητας και περιορισμένες επιλογές στις ταχυδρομικές υπηρεσίες που παρέχουν οι κατεστημένοι φορείς, οι οποίοι κατέχουν τα ταχυδρομικά μονοπώλια σε κάθε κράτος μέλος.

Αντιδρώντας στις επικείμενες αλλαγές της παραδοσιακής ταχυδρομικής αγοράς και στην ανάγκη ανάπτυξης της ευρωπαϊκής εσωτερικής ταχυδρομικής αγοράς, ο κοινοτικός νομοθέτης επέλεξε την εισαγωγή περισσότερου ανταγωνισμού στην αγορά ώστε να υπάρχουν τα απαραίτητα κίνητρα για να αντιμετωπιστεί η ανάγκη αποτελεσματικότητας και ποιοτικής βελτίωσης[4]. Θεσπίστηκε ένα ρυθμιστικό πλαίσιο για την παρακολούθηση των εξελίξεων στην αγορά και τον έλεγχο της παροχής της καθολικής υπηρεσίας.

Ο ορισμός της ΕΕ για την καθολική υπηρεσία βασίζεται σε δύο κύρια στοιχεία: ένα φάσμα υπηρεσιών και τους όρους που συνδέονται με την παροχή τους. Η καθολική υπηρεσία ορίζεται στο άρθρο 3 της ταχυδρομικής οδηγίας[5]. Συνοπτικά μπορεί να περιγραφεί ως πρόσβαση σε ένα φάσμα υπηρεσιών (επιστολές, δέματα, ασφαλισμένα και συστημένα ταχυδρομικά αντικείμενα, άλλα ταχυδρομικά αντικείμενα) που παρέχονται υπό συνθήκες προσιτών τιμών, προσβασιμότητας και απαιτήσεων ποιότητας (συλλογή και διανομή 5 ημέρες την εβδομάδα, περιορισμένος χρόνος διεκπεραίωσης) και συμμόρφωσης με "ουσιαστικές απαιτήσεις" (π.χ. απόρρητο της αλληλογραφίας).

Σε συμφωνία με την αρχή της επικουρικότητας, ο ευρύτερος ορισμός της καθολικής υπηρεσίας στην ταχυδρομική οδηγία εφαρμόζεται με διαφορετικούς τρόπους στις διάφορες χώρες της ΕΕ, αντικατοπτρίζοντας τις εθνικές και κοινωνικές ανάγκες. Υπό εξαιρετικές περιστάσεις επιτρέπονται παρεκκλίσεις (π.χ. μείωση της συχνότητας διανομής σε πολύ απομακρυσμένες περιοχές).

Η χρηματοδότηση καθολικής υπηρεσίας σήμερα εξακολουθεί να βασίζεται κυρίως, στην πλειονότητα των κρατών μελών, στον αποκλειστικό τομέα ή στο διατηρούμενο μονοπώλιο

---

[4] Πράσινο Βιβλίο σχετικά με την ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς των υπηρεσιών ταχυδρομείου, COM(91)476 τελικό

[5] Οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/39/ΕΚ

(που συμπληρώνεται από οικονομίες κλίμακας και εμβέλειας), το οποίο έχουν εξασφαλίσει οι κατεστημένοι φορείς ταχυδρομικών υπηρεσιών. Αν και ο αποκλειστικός τομέας εξασφαλίζει έναν κατάλληλο μηχανισμό για τη χρηματοδότηση της παροχής καθολικής υπηρεσίας, εξακολουθεί να είναι το πιο σημαντικό εμπόδιο για την επίτευξη της εσωτερικής ταχυδρομικής αγοράς. Όπως ανέφερε το Πράσινο Βιβλίο του 1992 για την ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς υπηρεσιών ταχυδρομείου, χρειάζονται κατάλληλα κίνητρα για τους φορείς παροχής υπηρεσιών ώστε να αναπροσαρμόσουν τις υπηρεσίες, να εισαγάγουν καινοτομίες και να παρέχουν μια αποτελεσματική καθολική υπηρεσία σε όλους τους πολίτες της ΕΕ. Γιαυτό, η λογική του ελεγχόμενου ανοίγματος της αγοράς επιβεβαιώθηκε από την Επιτροπή το 1992, από το Συμβούλιο το 1994, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 1997 και το 2002, καθώς και από διαδοχικές εκθέσεις της Επιτροπής για την εφαρμογή της ταχυδρομικής οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να διαφυλαχθεί η καθολική υπηρεσία[6].

3. ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ: Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Από τις πρόσφατες αναλύσεις φαίνεται ότι στην Ευρώπη υπήρξε ικανοποιητικό επίπεδο ανάπτυξης των καθολικών ταχυδρομικών υπηρεσιών: η καθολική υπηρεσία έχει υψηλή ποιότητα, οι τιμές είναι προσιτές, η πρόσβαση στις υπηρεσίες είναι εύκολη και πολλοί φορείς παροχής υπηρεσιών επιτυγχάνουν σημαντικά κέρδη[7]. Οι μέχρι τώρα θετικές συνέπειες της ταχυδρομικής μεταρρύθμισης τονίστηκαν επίσης στις εκθέσεις της Επιτροπής για την εφαρμογή της ταχυδρομικής οδηγίας[8] καθώς και στο πρόσφατο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[9].

Η σημερινή εικόνα παρουσιάζει επίσης μια ριζικά διαφορετική ταχυδρομική υπηρεσία σε σύγκριση με την παραδοσιακή μορφή της: οι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών είναι σήμερα σύγχρονοι οργανισμοί ενός κλάδου με πολύπλοκη δομή, που ανταγωνίζονται με άλλα μέσα επικοινωνιών σε ένα δυναμικό περιβάλλον. Περισσότερο από το 87,5% της αλληλογραφίας προέρχεται από επιχειρήσεις. Επιπλέον, οι πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις έχουν επίπτωση στον τρόπο με τον οποίο παρέχεται η ταχυδρομική υπηρεσία και αποτελούν επίσης πρόκληση για τη βασική δραστηριότητά της. Στο πλαίσιο αυτό οι οικονομικοί φορείς, ιδίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στα διάφορα στάδια της αλυσίδας αξίας στον ταχυδρομικό τομέα, αντιπροσωπεύουν σημαντική πηγή ευκαιριών για τη μελλοντική ανάπτυξή του[10].

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη εισαγάγει πλήρη ή σημαντικό ανταγωνισμό στον ταχυδρομικό τομέα νωρίτερα απ' ό,τι προβλεπόταν στο πρόγραμμα της ΕΕ, ή έχουν προγραμματίσει να προβούν σε ανάλογες ενέργειες, σε τέτοιο βαθμό ώστε να αναμένεται ότι μέχρι το 2008 περίπου 60% του όγκου του επιστολικού ταχυδρομείου της ΕΕ θα είναι πλήρως ανοικτό στον ανταγωνισμό. Στις χώρες αυτές, παρά την απουσία αποκλειστικού τομέα, οι απαιτήσεις καθολικής υπηρεσίας και έχουν διατηρηθεί και καλύπτονται. Από

---

6 COM(91) 476 τελικό· ΕΕ C 48,16.2.1994· οδηγία 97/67/ΕΚ και οδηγία 2002/39/ΕΚ· COM(2002) 632 τελικό· COM(2005)102 τελικό· COM(2006)

7 "Main developments in the postal sector (2004-2006)", WIK-Consult 2006 (εφεξής Wik 2006)

8 COM(2002) 632, COM(2005) 102, COM(2006)

9 Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εφαρμογή της ταχυδρομικής οδηγίας (οδηγία 97/67/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2002/39/ΕC) (2005/2086(INI)), Φεβρουάριος 2006

10 "Ευρωπαϊκό Ταχυδρομικό Μανιφέστο: Ανάπτυξη, Συνεργασία και Καινοτομία σε έναν μεταβαλλόμενο κλάδο" Postal Users' Group, 2006

παραδείγματα στη Σουηδία, τη Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο φαίνεται ότι η αποτελεσματικότητα και η αξιοπιστία των ταχυδρομικών υπηρεσιών βελτιώθηκε και καλύπτει τις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων[11]. Η εικόνα που έχουν οι καταναλωτές όσον αφορά την πρόσβαση στις ταχυδρομικές υπηρεσίες παρουσιάζει μεγάλες διαφορές στις διάφορες εθνικές αγορές[12].

Η ανάλυση των επιμέρους απαιτήσεων της παροχής καθολικής υπηρεσίας (προσιτές τιμές, καθορισμένη ποιότητα, πλήρης εξάπλωση του ταχυδρομικού δικτύου) καθώς και των μεταβολών του περιβάλλοντος εργασίας αποδεικνύει ότι οι φορείς και οι πελάτες αισθάνονται τις επιπτώσεις των μεταβολών στον τομέα, άσχετα με το άνοιγμα της αγοράς. Βασικοί παράγοντες ώθησης όπως η ζήτηση, οι τεχνολογικές εξελίξεις, οι οργανωτικές μεταβολές και τα καθεστώτα κανονιστικών ρυθμίσεων έχουν επιπτώσεις στον τρόπο παροχής της καθολικής υπηρεσίας[13]. Έχει αναπτυχθεί μια νέα δυναμική, με αυξημένο επαγγελματισμό όσον αφορά την παροχή της καθολικής υπηρεσίας, βελτιωμένες υπηρεσίες και προσφορά περισσότερης αξίας στους πελάτες.

4. ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΕ ΕΝΑ ΣΕΝΑΡΙΟ ΠΛΗΡΩΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

4.1. Επιπτώσεις στην παροχή της καθολικής υπηρεσίας

Πρόσβαση στις ταχυδρομικές υπηρεσίες

Η μεταβολή του παραδοσιακού τρόπου αξιολόγησης των καθολικών ταχυδρομικών υπηρεσιών είναι ήδη εμφανής, αντικατοπτρίζοντας συγκεκριμένα το πώς αξιολογούν τώρα οι καταναλωτές τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, ενώ δεν αναμένονται σημαντικές περαιτέρω αλλαγές μετά το πλήρες άνοιγμα της αγοράς. Το θετικό είναι ότι αναμένονται καλύτερα προσαρμοσμένες υπηρεσίες υψηλότερης ποιότητας· το αρνητικό είναι ότι ενδέχεται να επηρεαστεί η πρόσβαση σε απομακρυσμένες περιοχές, πράγμα που μπορεί να συνεπάγεται την ανάγκη βοηθητικών μέτρων εάν οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας και άλλοι παράγοντες της αγοράς δεν προσφέρουν επαρκείς εναλλακτικές λύσεις. Σε ένα περιβάλλον πολλαπλών φορέων, ιδιαίτερα κατά τη μεταβατική περίοδο, θα είναι απαραίτητη η εποπτεία από τις ρυθμιστικές αρχές για να εξασφαλίζεται η πρόσβαση των καταναλωτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις υπηρεσίες.

Ποιότητα της υπηρεσίας

Η ευρεία διάδοση του δικτύου διανομής και η υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών είναι τα πιο σημαντικά εμπορικά πλεονεκτήματα των κατεστημένων φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας. Σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού δεν θα είναι λογικό για αυτούς να χαμηλώσουν τα επίπεδα ποιότητάς τους. Για τα λιγότερο ελκυστικά τμήματα της αγοράς,

---

11 "Ευρεία οικονομική ανάλυση των συνεπειών της ελευθέρωσης της ταχυδρομικής αγοράς", σουηδικό ίδρυμα μελετών αναπτυξιακής πολιτικής 2005

12 *Πηγή*: Έρευνα ευρωβαρομέτρου 2002 (μόνο ΕΕ 15), 2003 (μόνο νέα κράτη μέλη), 2004, 2006 και ομάδες εστίασης 2006

13 "Technology and innovation in the postal sector" A D Little 2004· "European landscape in 2015" Boston Consulting Group, 2006 (εφεξής BCG 2006)

εφόσον δεν θα υπάρχει ανταγωνιστική πίεση, ενδέχεται να χρειαστεί η συνέχιση του ελέγχου και της παρακολούθησης από τις ρυθμιστικές αρχές για να εξασφαλίζεται η ποιότητα.[14].

Προσιτές τιμές

Γενικά, οι αναμενόμενες επιπτώσεις του πλήρους ανοίγματος της αγοράς για την καθολική υπηρεσία είναι η καλύτερη ευθυγράμμιση των υπηρεσιών προς τις πραγματικές ανάγκες και η προθυμία των καταναλωτών και των μικρών εταιρειών να πληρώνουν για τις υπηρεσίες αυτές. Για τους μικρότερους πελάτες και, ακόμη περισσότερο, για τους καταναλωτές που αφιερώνουν πολύ μικρό μέρος του συνολικού προϋπολογισμού τους για ταχυδρομικές υπηρεσίες, η σταθερότητα της τιμολόγησης εξακολουθεί να είναι σημαντική και μπορούν να θεσπιστούν μέτρα διασφάλισης με τη μορφή μηχανισμών ανώτατων ορίων τιμών προκειμένου να ελεγχθούν οι εξελίξεις.

4.2. Επιπτώσεις για τη χρηματοδότηση της καθολικής υπηρεσίας

Οι δυνάμεις της αγοράς θα συμβάλλουν όλο και περισσότερο στην πιο αποτελεσματική παροχή της καθολικής υπηρεσίας και θα περιορίζουν το κόστος του εναπομένοντος τμήματος της αγοράς το οποίο δεν θα παρουσιάζει άμεσο οικονομικό ενδιαφέρον. Ωστόσο, το μέλλον της καθολικής υπηρεσίας δεν μπορεί να αφεθεί αποκλειστικά έρμαιο στην τύχη των δυνάμεων της αγοράς. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί για τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας κάποιος βαθμός εμπορικής ελευθερίας (θα πρέπει ιδίως να καταργηθεί ο περιορισμός του ενιαίου τιμολογίου για τις ομαδικές αποστολές) και, εάν είναι δικαιολογημένη και αναλογική, ενδέχεται να είναι απαραίτητη η χρηματοδότηση με ειδικούς τρόπους. Επίσης, ιδίως σε αγορές με χαμηλό κατά κεφαλήν όγκο, μπορούν επίσης να καθιερωθούν ρυθμιστικά μέτρα.

4.3. Επιπτώσεις όσον αφορά τα ζητήματα απασχόλησης

Η αναδιάρθρωση των κατεστημένων φορέων είναι μια συνεχιζόμενη τάση, και το άνοιγμα είναι ένας μόνο από τους παράγοντες που την ωθούν. Γενικά, θα προκύψουν περισσότερα οφέλη από την υποστήριξη μιας πιο δυναμικής ανοικτής αγοράς, που θα ωφελήσει γενικότερα τον κλάδο, σε σχέση με τη διατήρηση του σημερινού καθεστώτος[15]. Αναμένεται ότι οι επιπτώσεις από το πλήρες άνοιγμα της αγοράς όσον αφορά την επέκταση του συνολικού μεγέθους των ταχυδρομικών αγορών και τη διευκόλυνση της αλληλοσύνδεσης και της ανταγωνιστικότητας με εναλλακτικές μεθόδους επικοινωνιών και μεταφορών, θα συμβάλουν περισσότερο στη διατήρηση της βιώσιμης απασχόλησης στους φορείς παροχής καθολικών υπηρεσιών καθώς και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε άλλους φορείς και σε νεοεισερχομένους στην αγορά.

4.4. Επιπτώσεις όσον αφορά την εδαφική και κοινωνική συνοχή

Στο βαθμό που οι φορείς καθολικής υπηρεσίας πληρούν έναν κοινωνικό ρόλο, ενδέχεται να χρειαστεί να ζητήσουν συμπληρωματική οικονομική αποζημίωση. Κατάλληλες απαντήσεις πρέπει και μπορούν να βρεθούν σε εθνικό επίπεδο, όπου οι σχετικές απαιτήσεις μπορούν να

---

14 "The evolution of the regulatory model for European postal services" Wik-Consult 2005 (εφεξής Wik 2005)

15 BCG 2006 σ. 19

αξιολογηθούν καλύτερα και μπορεί να δοθεί η κατάλληλη απάντηση από άποψη χρηματοδότησης (βλέπε για παράδειγμα Γαλλία και Νορβηγία)[16].

4.5. Η σημασία των διαφορών στα κράτη μέλη

Ένα σημαντικό σημείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη στην παρούσα αξιολόγηση είναι οι διαφορετικές επιπτώσεις του ανοίγματος της αγοράς σε κάθε κράτος μέλος, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της εθνικής ταχυδρομικής αγοράς και τα διαφορετικά στάδια ετοιμότητας των κατεστημένων φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας. Υποστηρίχθηκε ότι, ανάλογα με τις διαφορές αυτές, το άνοιγμα της αγοράς μπορεί, σε ορισμένα κράτη μέλη, να είναι επιβλαβές για την παροχή της καθολικής υπηρεσίας. Η μελέτη που εκπονήθηκε από την PWC εξέτασε όλες τις διαφορές σε όλη την ΕΕ στην περίπτωση του σεναρίου της πλήρως ανοικτής αγοράς και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι σε κανένα κράτος μέλος δεν θα υπάρξει κίνδυνος για την καθολική υπηρεσία από το άνοιγμα της αγοράς το 2009, και άρα δεν θα πρέπει να αναβληθεί. Αυτό επιβεβαιώνει την αξιολόγηση της Επιτροπής καθώς και άλλες αξιολογήσεις, ιδιαίτερα η μελέτη Ecorys που παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις προοπτικές ανάπτυξης του ανταγωνισμού σε κάθε αγορά· δύο διαδοχικές μελέτες για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ταχυδρομικής αγοράς από την Wik-Consult· και η μελέτη για τα οικονομικά του ταχυδρομικού τομέα που εκπονήθηκε από την Nera (αν και δεν παρουσιάζουν επίσημες εκθέσεις για κάθε χώρα ξεχωριστά, αυτές οι τρεις μελέτες συγκλίνουν στην ίδια διεύθυνση) [17].

Θα χρειαστούν ενδεχομένως, ανάλογα με την περίπτωση, ορισμένα μέτρα σε επίπεδο κρατών μελών για την αντιμετώπιση του ενδεχόμενου βαθμού μη ετοιμότητας του κατεστημένου φορέα. Αυτό θα δώσει στον κατεστημένο φορέα τη δυνατότητα να αναδιαρθρωθεί χωρίς να υποβαθμιστεί η καθολική υπηρεσία. Η επιβεβαίωση της καταληκτικής προθεσμίας για το πλήρες άνοιγμα της αγοράς θα προσφέρει κίνητρα για την έγκαιρη οριστικοποίηση της προετοιμασίας. Τα συγκεκριμένα προβλήματα που ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν ορισμένοι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας μπορούν να μετριαστούν με πρόσθετα μέτρα διασφάλισης – χωρίς να υπάρχει ανάγκη να αναβληθεί το πλήρες άνοιγμα της αγοράς μετά το 2009.

4.6. Κίνδυνοι από την καθυστέρηση της μεταρρύθμισης

Χωρίς τις προοπτικές του πραγματικού ανοίγματος της αγοράς, μπορεί να υπάρξουν απειλές για την παροχή της καθολικής υπηρεσίας μακροπρόθεσμα[18]. Απαιτούνται περισσότερες επενδύσεις για να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις της αγοράς και να συνεχιστεί η παροχή της καθολικής υπηρεσίας εφόσον οι εθνικές κυβερνήσεις που αντιμετωπίζουν δημοσιονομικούς περιορισμούς είναι λιγότερο πρόθυμες να επενδύουν σε ταχυδρομική υποδομή[19]. Κατά την αξιολόγηση της ευκαιρίας για επενδύσεις στον τομέα, οι φορείς θα χρειαστούν ασφάλεια ρυθμιστικού πλαισίου και επιβεβαίωση του ανοίγματος της αγοράς ώστε να απελευθερωθεί το δυναμικό της ταχυδρομικής αγοράς.

---

16 PwC 2006 σ. 169

17 "Economics of postal services", Nera 2004· "Development of competition in the postal sector" Ecorys 2005 (εφεξής Ecorys 2005)· "Main developments in the European postal sector" Wik-Consult 2004 (εφεξής Wik 2004)ς Wik 2006, PwC 2006

18 "Giving customers choice: a fully open postal services market" Postcomm 2005

19 Wik 2006 σ. 159

Επιπλέον, η συνέχιση της μονοπωλιακής προστασίας δεν θα προσφέρει τα απαραίτητα κίνητρα στους κατεστημένους φορείς να εξασφαλίζουν ποιότητα και αποτελεσματικότητα προς όφελος όλων των χρηστών. Οι προοπτικές των (ατελείωτων) αυξήσεων των τιμών θα παρακινήσει τους χρήστες να στραφούν προς εναλλακτικά μέσα επικοινωνιών. Αυτό θα αποτρέψει επίσης τα τρέχοντα σχέδια για επενδύσεις και θα περιορίσει την αναζήτηση καινοτομίας και τις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Επιπλέον, οι θέσεις εργασίας στον ταχυδρομικό τομέα θα είναι σε κίνδυνο μακροπρόθεσμα, όπως και οι θέσεις εργασίας σε γειτονικούς τομείς που εξαρτώνται από μια δυναμική ταχυδρομική αγορά. Με λίγα λόγια, η καθυστέρηση της διαδικασίας θα δώσει αρνητικό μήνυμα στην αγορά.

Εάν δεν υπάρξει περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς, θα απαιτηθούν και άλλες ρυθμιστικές παρεμβάσεις για να ενισχυθεί και να καθοδηγηθεί ο ανταγωνισμός χωρίς απαραίτητα να εξασφαλισθεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και στροφή στις ανάγκες των πελατών. Αυτό θα είναι αντίθετο με την ιδέα των καλύτερων και πιο εστιασμένων κανονιστικών ρυθμίσεων που είναι η προσέγγιση που χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο στην ΕΕ[20].

5. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΛΗΡΕΣ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

5.1. Διαστρωμάτωση των μέτρων: δυνάμεις της αγοράς, κανονιστικές ρυθμίσεις ΕΕ/κρατών μελών

Υπάρχει ένα σύνολο πιθανών καταστάσεων που μπορούν να προκύψουν από τις δυνάμεις της αγοράς και από τις κανονιστικές ρυθμίσεις της ΕΕ ή των κρατών μελών, που θα βοηθήσουν στο άνοιγμα της αγοράς ενώ παράλληλα θα διασφαλίσουν την καθολική υπηρεσία. Το πρώτο βήμα είναι η δέσμευση των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση και να αφήσουν στην καθολική υπηρεσία τα περιθώρια να αποκομίσει οφέλη από το δυναμικό βελτίωσης της αποτελεσματικότητας (μέσω αναδιοργάνωσης, εντονότερης στροφής προς στους πελάτες ή αναπροσαρμογής του εργατικού δυναμικού). Το δεύτερο βήμα είναι να εξασφαλιστούν για τους πελάτες των ταχυδρομείων πρόσθετα μέτρα κατοχύρωσης της καθολικής υπηρεσίας μέσω του ρυθμιστικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ ή/και κρατών μελών. Τέλος, εφόσον κρίνεται αναγκαίο και δικαιολογημένο, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αίτησης χρηματοδότησης για την καθολική υπηρεσία.

Με τη σειρά που αναφέρθηκαν, αυτά τα διάφορα μέτρα παρέχουν στους αρμόδιους για λήψη αποφάσεων ένα ευρύ φάσμα επιλογών ώστε να καλυφθούν όσο το δυνατόν καλύτερα οι εθνικές ιδιομορφίες τους. Διάφορες έρευνες και περιπτωσιολογικές μελέτες επιβεβαιώνουν ότι τα μέτρα αυτά μπορούν να εφαρμοστούν με την ανάλογη ανάληψη δέσμευσης εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών[21].

5.2. Απαντήσεις της αγοράς: Δυναμικό επιδόσεων

Ανάπτυξη του όγκου:

Λόγω της σημασίας των οικονομιών κλίμακας για την παροχή καθολικής υπηρεσίας, ο όγκος της αλληλογραφίας είναι βασικός παράγοντας που συμβάλλει στην εξομάλυνση των

---

[20] "Βελτίωση της νομοθεσίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση", SEC(2005) 175

[21] Wik 2004· Ecorys 2005· Wik 2006· BCG 2006· PwC 2006

δυνητικών επιπτώσεων από το άνοιγμα της αγοράς. Υπάρχουν προσδοκίες σημαντικής μεγέθυνσης για τις αγορές με χαμηλό κατά κεφαλήν όγκο[22], ιδίως αυτών που είναι πιθανό ότι θα επηρεαστούν περισσότερο από το άνοιγμα της αγοράς[23]. Τέλος, η επέκταση της συνεργασίας με τον κλάδο ταχυδρομικών αποστολών μπορεί να βελτιώσει σημαντικά τους όρους για την περαιτέρω ανάπτυξη του όγκου. Με την ενίσχυση της χρήσης του ταχυδρομείου ως μέσου επικοινωνίας – όπου περιλαμβάνεται το εμπορικό ταχυδρομείο ως κύριος παράγοντας συμβολής, οι παράγοντες αυτοί θα συμβάλουν άμεσα και έμμεσα στην παροχή της καθολικής υπηρεσίας.

Διαφοροποίηση των εσόδων:

Υπάρχουν για τους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών ευκαιρίες στην αγορά, δεδομένης κάποιας εμπορικής ελευθερίας, προκειμένου να διαφοροποιήσουν τα έσοδά τους και να επωφεληθούν από τις οικονομίες εμβέλειας. Με βάση τις εσωτερικές διασταυρούμενες επιδοτήσεις, οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας μπορούν να εξασφαλίσουν έμμεσα την ικανότητά τους να παρέχουν την καθολική ταχυδρομική υπηρεσία εάν αυτό είναι απαραίτητο. Οι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών έχουν ένα ευρύ περιθώριο να επιδοθούν περαιτέρω με επιτυχία στην προσθήκη δραστηριοτήτων στην αλυσίδα αξίας και στη δημιουργία ενός ευρύτερου χαρτοφυλακίου υπηρεσιών. Πολλοί φορείς παροχής υπηρεσιών με διαφορετικά μεγέθη και διαφορετικές φιλοδοξίες έχουν ήδη επιδοθεί με επιτυχία σε δραστηριότητες ταχυδρομικής τράπεζας, στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων λιανικής, υλικοτεχνικής υποστήριξης και κατεπείγοντος, περιφερειακού ή διεθνούς ταχυδρομείου, ή στην αύξηση των εταιρικών σχέσων με τον κλάδο υλικοτεχνικής υποστήριξης.[24].

Αναδιάρθρωση των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας

Η αναδιάρθρωση των λειτουργιών των κατεστημένων φορέων είναι βασικό στοιχείο για την προσαρμογή στο πλήρες άνοιγμα της αγοράς, που αναμένεται ότι θα τους επιτρέψει να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό διατηρώντας παράλληλα το επίπεδο της καθολικής υπηρεσίας και, μάλιστα, να παρέχουν πιο αποτελεσματικές υπηρεσίες σε όλους τους χρήστες. Υπάρχουν ορισμένες αναφορές συγκριτικής αξιολόγησης που δείχνουν ότι υπάρχει μεγάλο περιθώριο για μείωση του κόστους και τονίζουν τις δυνατότητες για αναδιάρθρωση με διάφορους τρόπους και διάφορα χρονοδιαγράμματα[25].

Τέλος, δεδομένου ότι ένα μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων πλησιάζει στην ηλικία συνταξιοδότησης, αναμένεται ότι θα είναι δυνατή η βαθμιαία αναπροσαρμογή του επιπέδου απασχόλησης, εάν αυτό αποδειχθεί απαραίτητο για την προσαρμογή στη νέα κατάσταση της αγοράς.

5.3. Κανονιστικές ρυθμίσεις διασφάλισης

Δεν υπάρχει μία μοναδική λύση όσον αφορά την προετοιμασία για το άνοιγμα της αγοράς. Ένας συνδυασμός διαφορετικών δυναμικών μέτρων στο επίπεδο της αγοράς και η πάγια δέσμευση για μεταρρύθμιση θα επιτρέψει στους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας να αντιμετωπίσουν το άνοιγμα της αγοράς και να επωφεληθούν από αυτό. Επιπλέον, ίσως

---

22 Wik 2006 σ.202
23 PwC 2006 σ.119
24 Wik 2004· BCG 2006· PwC 2006
25 PwC 2006 σ. 177· BCG 2006 σ. 52

ενδείκνυται η λήψη ορισμένων ρυθμιστικών μέτρών για επιπλέον διασφάλιση της καθολικής υπηρεσίας.

Μέτρα εξασφάλισης της καθολικής υπηρεσίας

Η ταχυδρομική οδηγία (π.χ. τα άρθρα 4 και 22) παρέχει ρητά στα κράτη μέλη το πλαίσιο για την εξασφάλιση της παροχής της καθολικής υπηρεσίας, το οποίο περιλαμβάνει ρητές απαιτήσεις σχετικά με την προστασία των καταναλωτών. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές που ιδρύθηκαν μέσω της ταχυδρομικής οδηγίας είναι οι πιο κατάλληλοι φορείς για την παρακολούθηση της παροχής της καθολικής υπηρεσίας και τη λήψη των κατάλληλων μέτρων εφόσον η καθολική υπηρεσία αντιμετωπίζει κίνδυνο. Οι ΕΡΑ έχουν δυνατότητα προσδιορισμού του πιο αποτελεσματικού και πιο κατάλληλου μηχανισμού για να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα της καθολικής υπηρεσίας, τηρώντας τις αρχής της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας, της αποφυγής διακρίσεων, της αναλογικότητας και της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης του ανταγωνισμού.

Πρόσβαση στην υποδομή του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας

Αν και η πρόσβαση στην υποδομή του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας σε ένα περιβάλλον με πολλούς φορείς υπηρεσιών μπορεί να εξασφαλίζεται με συμφωνίες μεταξύ των φορέων, όπως αποδεικνύεται από το παράδειγμα της Σουηδίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν επίσης να αναλάβουν το ρόλο της παρακολούθησης ως προς το θέμα αυτό.

Τα κατάλληλα καθεστώτα πρόσβασης σε μεταγενέστερα στάδια (που θα παρέχουν στους ανταγωνιστές πρόσβαση στο δίκτυο διανομής του κατεστημένου φορέα) μπορούν να συμβάλουν στη χρηματοδότηση των διαδρομών σε αγροτικές περιοχές ή σε περιοχές με υψηλό κόστος[26]. Το ζήτημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί καλύτερα στο εθνικό επίπεδο ώστε να είναι δυνατή η ευελιξία και να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές ιδιομορφίες.

Εμπορική ευελιξία για την εμπορική αλληλογραφία

Η κατάργηση των περιορισμών ενιαίας τιμολόγησης για την εμπορική αλληλογραφία και η εξασφάλιση της κατάλληλης ευελιξίας για τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας όσον αφορά την κατάλληλη τιμολόγηση μπορεί να τους βοηθήσει σημαντικά στην προσαρμογή τους στο άνοιγμα της αγοράς[27].

Κοινός ρόλος των ρυθμιστικών αρχών και των αρχών ανταγωνισμού

Υπάρχει κίνδυνος ότι ο ανταγωνισμός δεν θα αναπτυχθεί όπως αναμένεται και ότι τα οφέλη από τον ανταγωνισμό που τονίστηκαν στις προηγούμενες παραγράφους δεν θα εξασφαλιστούν. Ο ανταγωνισμός είναι ευάλωτος στην αρχική του φάση και υπάρχει ανάγκη κατάλληλης παρακολούθησης από τις ρυθμιστικές αρχές και τις αρχές ανταγωνισμού[28].

Χρήση καθεστώτων αδειοδότησης σε εξαιρετικές περιστάσεις

---

26 PwC 2006 σ. 129· Wik 2005 σ. 94

27 Wik 2005 σ. 138· PwC 2006 σ. 115

28 "The impact of competitive entry into the Swedish postal market" Cohen R et al 2006· Wik 2005· Ecorys 2005· Wik 2006 παράρτημα A2

Τα καθεστώτα αδειοδότησης, εάν είναι κατάλληλα και αναλογικά, μπορούν να συνεχίσουν τη δυνατότητα επιβολής συγκεκριμένων απαιτήσεων στους νέους ταχυδρομικούς φορείς όσον αφορά την ποιότητα, τη διαθεσιμότητα και τις επιδόσεις των σχετικών υπηρεσιών, προκειμένου να διαφυλαχθεί η καθολική υπηρεσία.

Μηχανισμοί ανώτατων ορίων τιμών

Ο εθνικός νομοθέτης έχει τη δυνατότητα (με βάση κατάλληλους μηχανισμούς ανωτάτων ορίων τιμών) να ελέγχει την έκταση και το ρυθμό των ενδεχομένων αυξήσεων των τιμών και να διατηρεί τις τιμές σε λογικό και δικαιολογημένο επίπεδο.

5.4. Μέτρα διασφάλισης όσον αφορά τη χρηματοδότηση της καθολικής υπηρεσίας

Ακόμη και όταν τα κράτη μέλη θα έχουν θεσπίσει τα απαραίτητα μέτρα για τη διευκόλυνση της προσαρμογής του ρυθμιστικού περιβάλλοντος και του περιβάλλοντος της αγοράς σε συνθήκες μεγαλύτερου ανταγωνισμού[29], δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να εξακολουθήσει να απαιτείται σε ορισμένα κράτη μέλη η χρηματοδότηση του ενδεχόμενου δικαιολογημένου καθαρού υπολειμματικού κόστους της παροχής της καθολικής υπηρεσίας. Υπάρχει ένα σύνολο άλλων εναλλακτικών λύσεων αντί του αποκλειστικού τομέα, ώστε να προβλέπεται η αποζημίωση (κρατικές ενισχύσεις, τομεακά τέλη ή ταμείο αποζημιώσεων) ή για την εξεύρεση εναλλακτικών τρόπων παροχής της υπηρεσίας (δημόσια προμήθεια υπηρεσιών, επιβολή υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας σε άλλους φορείς). Οι μηχανισμοί αυτοί, που μπορούν να λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους, μπορούν να εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο στο βαθμό που είναι απαραίτητοι και επαρκώς δικαιολογημένοι. Η εφαρμογή του επαγόμενου κριτηρίου αναλογικότητας θα εξασφαλίσει περισσότερη πειθαρχία απ' ό,τι ο αποκλειστικός τομέας.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η καθολική υπηρεσία μπορεί να διασφαλιστεί με το πλήρες άνοιγμα της αγοράς το 2009

Καταλήγοντας, φαίνεται ότι η προσέγγιση που επέλεξε ο κοινοτικός νομοθέτης πριν από 15 χρόνια, δηλαδή η πλήρης υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών μαζί με καθολική υπηρεσία υψηλής ποιότητας, είναι βιώσιμη και μπορεί να επιτευχθεί μέχρι το 2009 σε όλα τα κράτη μέλη. Αντίθετα, θα υπάρξουν σοβαροί κίνδυνοι εάν καθυστερήσει η διαδικασία, δεδομένου ότι η αγορά εξελίσσεται με ταχύ ρυθμό και χρειάζεται περαιτέρω μεταρρύθμιση. Η καθολική ταχυδρομική υπηρεσία, οι πελάτες όπως και οι καταναλωτές, αλλά και τα επίπεδα απασχόλησης, θα εξυπηρετηθούν καλύτερα εάν η εξέλιξη αυτή συνοδεύεται από επαρκή παρακολούθηση εκ μέρους των ρυθμιστικών αρχών, που θα δώσει στους φορείς τη δυνατότητα καλύτερης αλληλεπίδρασής τους σε μια ανταγωνιστική αγορά.

Για το ευρωπαϊκό ταχυδρομικό ρυθμιστικό πλαίσιο, η μη αναγνώριση των εξελισσόμενων αλλαγών στην αγορά ενδέχεται να ασκήσει πίεση στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της καθολικής υπηρεσίας, επειδή δεν θα προσφέρει τα κατάλληλα κίνητρα στις δυνάμεις της αγοράς.

Λειτουργούν ήδη μέτρα διασφάλισης και εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης

---

[29] Βλέπε συγκεκριμένα την πρόταση της Επιτροπής για τον ΦΠΑ στις ταχυδρομικές υπηρεσίες (COM (2003) 234 όπως τροποποιήθηκε με το COM (2004) 468) που είναι ακόμη υπό εξέταση στο Συμβούλιο.

Όπου χρειάζεται, υπάρχει ήδη ή μπορεί να υπάρξει ένα σύνολο βοηθητικών μέτρων που θα παρέχουν στην καθολική υπηρεσία την κατάλληλη υποστήριξη παράλληλα με την εξέλιξη της αγοράς, εξασφαλίζοντας έτσι ότι οι ανάγκες των πολιτών της ΕΕ θα καλύπτονται από μια αποτελεσματική και αξιόπιστη ταχυδρομική υπηρεσία. Τα μέτρα αυτά μπορούν επίσης να βοηθήσουν στις συγκεκριμένες αγορές στις οποίες το επίπεδο ετοιμότητας του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας θα είναι ακόμη ανεπαρκές.

Έχουν επισημανθεί εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης για την αποζημίωση, εάν είναι αναγκαίο και αναλογικό, της παροχής της καθολικής υπηρεσίας. Στο ταχυδρομικό πλαίσιο της ΕΕ, η επικουρικότητα θα εξασφαλίσει την υλοποίηση του πιο κατάλληλου συνδυασμού των διαφόρων μέτρων για τη διαφύλαξη της καθολικής υπηρεσίας.

Επόμενα βήματα

Το πλήρες άνοιγμα της αγοράς είναι μόνο ένα βήμα προς την κατεύθυνση του στόχου της επίτευξης αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, που θα εξασφαλίσει την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Προβλέπεται μια μεταβατική περίοδος για την αγορά κατά την οποία οι δυνάμεις της αγοράς θα προσαρμόζονται στη νέα κατάσταση. Όταν θα έχει σταθεροποιηθεί η ταχυδρομική αγορά, ίσως δεν θα είναι πλέον απαραίτητα τα βοηθητικά ρυθμιστικά μέτρα ή/και θα αποδειχθούν απαραίτητα νέα μέτρα. Κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, οι φορείς της αγοράς θα πρέπει να προσαρμοστούν και οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να παρακολουθούν προσεκτικά τις εξελίξεις για να εξασφαλιστεί ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις της ΕΕ θα επωφεληθούν πλήρως από μια καθολική υπηρεσία υψηλού επιπέδου και από τον αυξημένο προσανατολισμό στις ανάγκες των πελατών σε όλους τους ταχυδρομικούς φορείς.